

## คำนำ

โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment-ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีเจตนารมณ์มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายได้รับทราบระดับคุณธรรมและความโปร่งใสของหน่วยงานตนเองและนำข้อมูลผลการประเมิน รวมทั้งข้อเสนอแนะไปปรับใช้ในการพัฒนาและยกระดับการดำเนินงานของหน่วยงานได้อย่างเหมาะสม เพื่อแสดงให้เห็นถึงความพยายามของหน่วยงานภาครัฐในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต รวมทั้งสะท้อนถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการยกระดับมาตรฐานการดำเนินงานตามหลักธรรมาภิบาล (Good Governance) ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับสากล

รายงานผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐฉบับนี้ ประกอบด้วยผลคะแนนจากดัชนีทั้ง 5 ดัชนี ได้แก่ 1) ดัชนีความโปร่งใส 2) ดัชนีความพร้อมรับผิด 3) ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน 4) ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร และ 5) ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน โดยประเมินผลจากความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) และข้อมูลหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) ซึ่งผลคะแนนครั้งนี้จะสะท้อนให้เห็นถึงผลการปฏิบัติงานของหน่วยงานในรอบปีงบประมาณ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) เชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่า ผลการประเมินครั้งนี้จะช่วยสนับสนุน ส่งเสริม และยกระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทุกหน่วยงานกลุ่มเป้าหมายได้ร่วมกันขับเคลื่อนการบริหารงานภาครัฐภายใต้กรอบธรรมาภิบาล และประการสำคัญ คือ ได้มีบทบาทในการผลักดันกลไกในการป้องกันการทุจริตของประเทศ ซึ่งจะสามารถสะท้อนภาพลักษณ์เชิงบวกให้กับหน่วยงานภาครัฐ และส่งผลต่อการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยให้มีอันดับและผลคะแนนที่ดียิ่งขึ้นต่อไป

คณะผู้จัดทำ  
กันยายน 2561

## สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
สารบัญ	
<b>บทสรุปผู้บริหาร</b>	<b>3</b>
1. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน	3
2. การจัดอันดับผลคะแนน	4
3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงาน	5
3.1 ข้อเสนอแนะจากการประเมิน	5
3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง	7
4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	8
4.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย	8
4.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ	9
<b>รายงานผล</b>	<b>11</b>
1. ข้อมูลโครงการ	11
2. ระเบียบวิธีการประเมิน	15
3. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน และบทวิเคราะห์ภารกิจหลักของหน่วยงาน	18
4. ผลการประเมินของหน่วยงาน	19
5. การวิเคราะห์ข้อมูล	23
6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน ของหน่วยงาน	27
7. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต	30

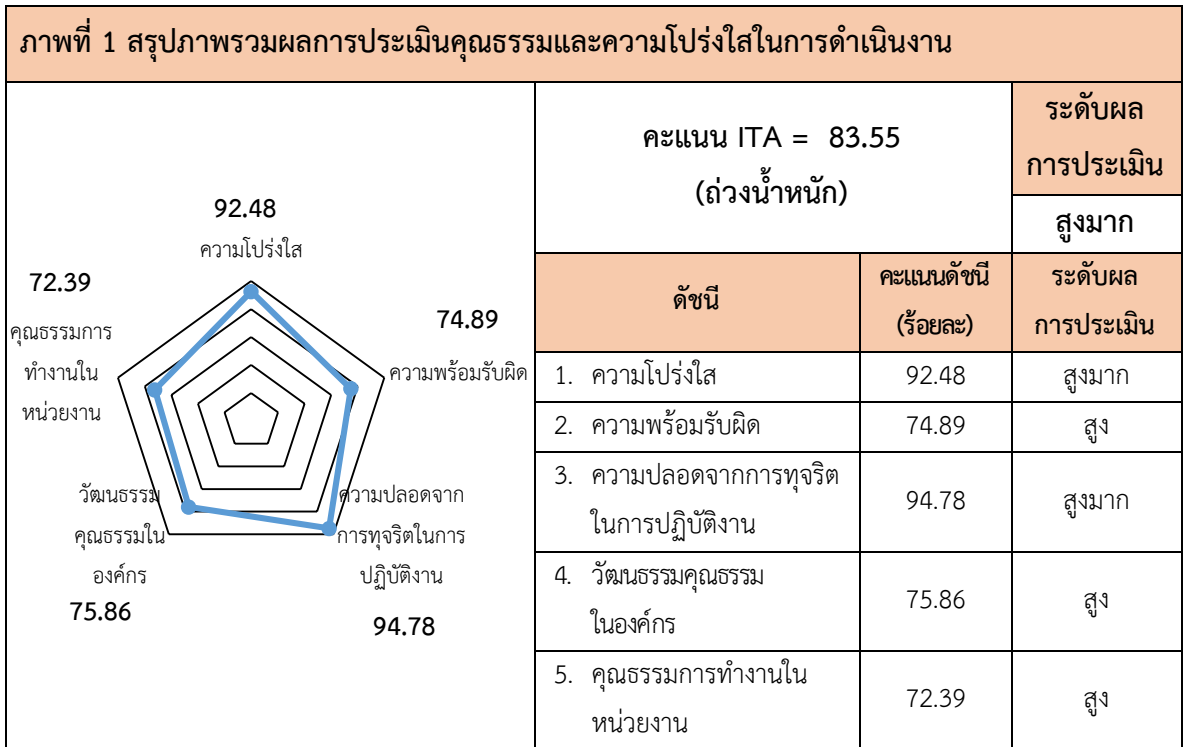
บทสรุปผู้บริหาร  
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ  
(Integrity and Transparency Assessment : ITA)  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินผลระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใส และเพื่อให้มีการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน โดยประเมินจาก 3 แหล่งข้อมูล คือ 1) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) จำนวน 105 คน 2) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) จำนวน 131 คน และ 3) หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ดัชนีที่ทำการประเมินมี 5 ดัชนี คือ 1) ดัชนีความโปร่งใส 2) ดัชนีความพร้อมรับผิด 3) ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน 4) ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร และ 5) ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน สำหรับผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน สรุปผลได้ดังนี้

#### 1. ผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน

ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 83.55 ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานระดับสูงมาก

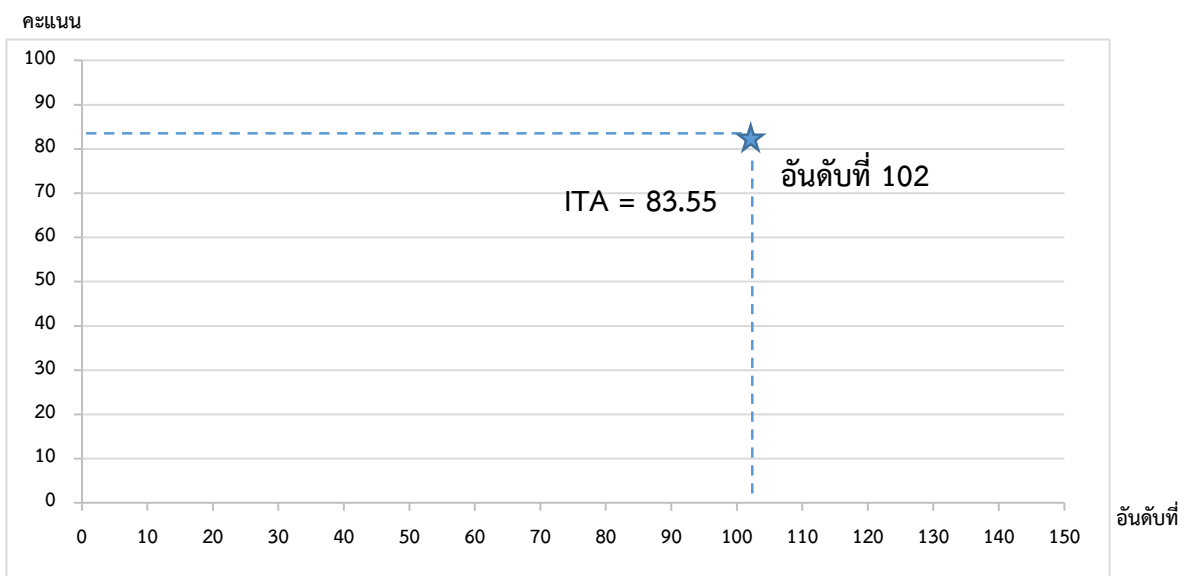
เมื่อพิจารณาตามดัชนี พบว่า ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ได้คะแนนสูงสุดเท่ากับร้อยละ 94.78 รองลงมา คือ ดัชนีความโปร่งใส ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 92.48 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 75.86 ดัชนีความพร้อมรับผิด ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 74.89 และดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 72.39 ดังแสดงผลคะแนนในภาพที่ 1



หมายเหตุ : 1. คะแนน ITA หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละดัชนีที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว  
 2. คะแนนดัชนีเป็นการคำนวณคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามจากทุกแบบสำรวจในดัชนีที่ยังไม่ถ่วงน้ำหนัก  
 สำหรับการเปรียบเทียบในแต่ละดัชนี

**2. การจัดอันดับผลคะแนน**

เมื่อทำการจัดอันดับผลคะแนนระดับกรม พบว่า หน่วยงานได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ 83.55 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 102 ของจำนวน 146 หน่วยงาน ดังแสดงในภาพที่ 2



**ภาพที่ 2 การจัดอันดับผลคะแนนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี**

### 3. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

#### 3.1 ข้อเสนอแนะจากการประเมิน

3.1.1 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีคุณธรรมการทำงาน ในหน่วยงาน	มาตรฐานและความเป็น ธรรมในการปฏิบัติงานและ การให้บริการ	การกำกับหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ (I14)
	คุณธรรมการบริหารงาน	1) การปราศจากการซื้อขายตำแหน่งหรือใช้เส้นสาย ในการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่งของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (I15) 2) การพิจารณาความดีความชอบ คัดเลือกเจ้าหน้าที่ เพื่อเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ทุนการศึกษา อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม (I16) 3) การเบิกเงินที่เกินจริงหรือเป็นเท็จ เช่น ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (O.T.) ค่าเดินทาง เป็นต้น (I17)

3.1.2 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีความโปร่งใส	การเปิดเผยข้อมูล	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน อย่างชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน (E1)
	การมีส่วนร่วม	การเปิดโอกาสให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงาน (E3)
ดัชนีความพร้อมรับผิด	การดำเนินงานตามภารกิจ	กำหนดโครงการหรือการดำเนินงานต่างๆ ที่ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน (E5)
	เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	ผู้บริหารของหน่วยงานควรมุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่าง โปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริต (E9)

### 3.1.3 ข้อเสนอแนะจากการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based)

หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ที่ควรได้รับการปรับปรุง คือ EB5 , EB10(1) , EB10(2) และ EB12(1) ในประเด็นดังนี้

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
EB5 การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ	<p>ตามที่หน่วยงานจัดส่งข้อมูลหลักฐานเป็นหลักการกว้างๆ ของเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานของบุคลากรตามกฎ ก.พ. ซึ่งเน้นไปที่การประเมินเพื่อการปฏิบัติราชการต่อหรือการให้ออกจากราชการหากไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือประเมินเพื่อการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรโดยปกติ จึงยังไม่ชัดเจนว่าการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในมิติอื่นๆ</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้เห็นภาพรวมการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ หน่วยงานควรกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนา และการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่</p>
EB10 (1) การวิเคราะห์ ความเสี่ยงและการจัดการ ความเสี่ยงเกี่ยวกับ ผลประโยชน์ทับซ้อน ในหน่วยงาน	<p>ตามที่หน่วยงานจัดส่งข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นผลการวิเคราะห์ตามหลักการขององค์ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนโดยทั่วไปเท่านั้น และเป็นลักษณะของการดำเนินการหลังจากกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งหลักฐานเชิงประจักษ์ (1 มิ.ย. 61) ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่ากระบวนการดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้เห็นภาพรวมการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน หน่วยงานควรมีการวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน ไม่ใช่เพียงแค่การใช้รถหลวง หรือการรับของขวัญในเทศกาลต่างๆ เท่านั้น เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าวอาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้</p>

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
<p>EB10 (2) การกำหนด มาตรการ กลไก หรือการ วางระบบในการป้องกัน ผลประโยชน์ทับซ้อน ในหน่วยงาน</p>	<p>หน่วยงานควรกำหนดกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจ และการกำหนดกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานที่ชัดเจน</p> <p>ดังนั้น การจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หน่วยงานจะต้องนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนและต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ</p>
<p>EB12 (1) การกำหนด มาตรการ กลไก หรือการ วางระบบในการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ ตามคู่มือหรือมาตรฐานการ ปฏิบัติงาน</p>	<p>หน่วยงานควรมีคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจ ที่เกี่ยวกับประเด็นการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในภาพรวม พร้อมทั้งกำหนดกรอบแนวทางการตรวจสอบซึ่งจะต้องมีรายละเอียดของวิธีการตรวจสอบและขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงกลไกการกำกับติดตามกระบวนการตรวจสอบในภาพรวมอย่างชัดเจน</p>

### 3.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะในหัวข้อนี้เป็นการนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสำรวจในส่วนที่ 3 ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดคุณธรรมและความโปร่งใส และป้องกันไม่ให้เกิดเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ดังนี้

**3.2.1 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้**

- 1) ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร ควรพิจารณาความเหมาะสมในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งอย่างเป็นธรรม โดยควรพิจารณาถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญก่อนระดับอาวุโส และไม่พิจารณาเห็นแก่พวกพ้องของตนเองจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร
- 2) หน่วยงานควรมีการรณรงค์ ปลุกจิตสำนึก เพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง
- 3) ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เป็นองค์กรที่มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต

**3.2.2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External)** โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง คือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานควรมีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง และผลักดันองค์กรให้เป็นหน่วยงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกกระบวนการ

#### **4. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต**

##### **4.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย**

ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานขึ้นโดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) เข้ากับภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยมีมาตรการที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาดำเนินการปรับฐานความคิดของบุคลากรภายในหน่วยงานให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม จัดให้มีกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมภายในหน่วยงานเพื่อสร้างแนวคิดต่อต้านการทุจริต ดำเนินการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคลากร และเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานเพื่อร่วมกันต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรแสดงเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน และให้มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของบุคลากรของหน่วยงานในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญและปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในกระบวนการทางนโยบายทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นก่อตัวนโยบาย กำหนดนโยบาย ตัดสินใจนโยบาย ปฏิบัตินโยบาย และประเมินนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ผู้บริหารของหน่วยงานควรพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และควรเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบเพื่อตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด



ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ของประเทศไทย ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณากำหนดมาตรการเพื่อปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ และการอนุมัติ อนุญาตให้มีความสะดวก มีประสิทธิภาพ และปลอดจากการทุจริต เพื่อยกระดับการรับรู้ของประชาชน และนักลงทุนต่างชาติ

#### 4.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

ในระดับปฏิบัติ ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมดังต่อไปนี้

1) การเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในภาพรวมภารกิจของหน่วยงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมิลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง แม้ในปัจจุบันหลายหน่วยงานยังไม่ได้กำหนดกลุ่มภารกิจหรือลักษณะงานเพื่อวางระบบให้ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยตรง แต่ในอนาคตหน่วยงานควรมีการดำเนินการในเรื่องนี้ เนื่องจากกระบวนการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมถือเป็นกระบวนการเบื้องต้นของการประสานพลังและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ (Collaboration) ในการยกระดับการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

2) การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมของหน่วยงานให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ แนวทางการบันทึกรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมิลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานจึงควรผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

3) การบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด วิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่

4) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนโดยการวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน เช่นภารกิจในการให้บริการในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ การจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่ง เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าวอาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้

5) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องมีการจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ด้วยการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

6) การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานควรมีการกำหนดกรอบแนวทางที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดในทุกภารกิจ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

รายงานผล  
การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ  
(Integrity and Transparency Assessment : ITA)  
ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี  
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561

---

## 1. ข้อมูลโครงการ

### 1.1 หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันประเทศไทยให้ความสำคัญกับการวางแผนเพื่อพัฒนาประเทศในระยะยาว โดยได้กำหนดเป็นยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี ซึ่งเน้นที่การพัฒนาศักยภาพของประเทศไทยให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงที่สำคัญทั้งทางการเมือง เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งการจะดำเนินยุทธศาสตร์ดังกล่าวให้บรรลุผลสัมฤทธิ์ตามเป้าหมายที่กำหนดจะต้องแก้ไขปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันที่อยู่ในระดับรุนแรงไปด้วยในเวลาเดียวกัน เพื่อไม่ให้เกิดการทุจริตกลายเป็นตัวแปรสำคัญที่ฉุดรั้งการพัฒนาประเทศ อย่างไรก็ตามแม้ในห้วงที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีความพยายามในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตมาอย่างต่อเนื่อง แต่ก็ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาให้หมดสิ้นไปได้ จากดัชนีการรับรู้การทุจริต ประจำปี พ.ศ. 2560 ซึ่งจัดทำขึ้นโดยองค์กรเพื่อความโปร่งใสนานาชาติ (Transparency International) ประเทศไทยได้คะแนน 37 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 96 จาก 180 ประเทศ แม้จะเพิ่มขึ้นเล็กน้อยจากปี พ.ศ. 2559 ซึ่งประเทศไทยมีคะแนน 35 คะแนน อยู่ในลำดับที่ 101 จากประเทศที่เข้าร่วมประเมิน 176 ประเทศ แต่ยังคงแสดงให้เห็นว่าปัญหาการทุจริตคอร์รัปชันของไทยยังคงอยู่ในระดับรุนแรง (Transparency International, 2017)

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ (สำนักงาน ป.ป.ท.) ถือเป็นหน่วยงานหลักที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลในการต่อสู้กับปัญหาการทุจริตตามนโยบาย “โกงเท่าหมดไป โกงใหม่ไม่เกิด และไม่เปิดโอกาสให้โกง” และตามยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่กำหนดเป้าหมายการยกระดับค่าดัชนีการรับรู้การทุจริตของประเทศไทยให้เพิ่มขึ้นเป็น 50 คะแนน ภายในปี พ.ศ. 2564 โดยในประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 4 ได้กำหนดให้การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment – ITA) เป็นเครื่องมือสำคัญในการป้องกันการทุจริตเชิงรุกด้วยการยกระดับธรรมาภิบาลเพื่อให้หน่วยงานภาครัฐมีการดำเนินงานอย่างโปร่งใส มีแนวทางในการป้องกันความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต รวมทั้งสามารถยับยั้ง

การทุจริตที่อาจเกิดขึ้นได้ ซึ่งแนวทางดังกล่าวจะนำไปสู่การลดการทุจริตในภาพรวมของประเทศไทย และสามารถแก้ไขปัญหาการทุจริตได้อย่างยั่งยืน (สำนักงาน ป.ป.ช., 2560, น. 91)

สำนักงาน ป.ป.ท. เป็นผู้ร่วมรับผิดชอบงบประมาณและดำเนินการประเมิน ITA อย่างต่อเนื่องมาตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีหน่วยงานภาครัฐที่สำนักงาน ป.ป.ท. รับผิดชอบการประเมิน ITA จำนวน 222 หน่วยงาน ประกอบด้วย ส่วนราชการ ระดับกรม จำนวน 146 หน่วยงาน และจังหวัด จำนวน 76 จังหวัด ดังนั้น เพื่อให้การประเมิน ITA ที่อยู่ในความรับผิดชอบของสำนักงาน ป.ป.ท. เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงดำเนินการร่วมกับ โรงเรียนนายร้อยตำรวจในฐานะสถาบันการศึกษาที่มีบุคลากรซึ่งมีประสบการณ์และความเชี่ยวชาญ ด้านการประเมิน ITA ตั้งแต่ปีงบประมาณ พ.ศ. 2558 - 2560 โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีเจตนาที่มุ่งหวังให้หน่วยงานภาครัฐกลุ่มเป้าหมายได้นำข้อมูล ผลการประเมินไปเป็นแนวทางในการขับเคลื่อนมาตรการเชิงบวกด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ให้เป็นที่ประจักษ์ต่อสาธารณะทั้งในระดับชาติและระดับสากล อันจะส่งผลต่อการยกระดับ ค่าดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index : CPI) ของประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น และบรรลุวัตถุประสงค์ตามวิสัยทัศน์ของยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) ที่กำหนดไว้ว่า “ประเทศไทยใสสะอาด ไทยทั้งชาติต้านทุจริต (Zero Tolerance & Clean Thailand)” ร่วมกันต่อไป

## 1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

1.2.1 เพื่อประเมินผลด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน

1.2.2 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง/พัฒนาด้านคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐที่เข้ารับการประเมิน

1.2.3 เพื่อให้ได้ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตทั้งในระดับนโยบายและในระดับปฏิบัติ

## 1.3 ขอบเขตการดำเนินงาน

### 1.3.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา

1.3.1.1 ดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index) ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การเปิดเผยข้อมูล เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการเปิดเผยข้อมูลของหน่วยงานอย่างตรงไปตรงมา มีความถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน ประชาชนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และสามารถตรวจสอบการดำเนินงานของหน่วยงานตามนโยบายที่ประกาศไว้

ตัวชี้วัดที่ 2 การมีส่วนร่วม เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีกระบวนการในการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชน หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงานได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงาน เช่น การแสดงความคิดเห็น ร่วมรับรู้ และร่วมคิด หรือร่วมเสนอความเห็นในการตัดสินใจปัญหาสำคัญ หรือยกระดับไปสู่การมีส่วนร่วมในการประสานพลังระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ (Collaboration) เพื่อยกระดับการพัฒนาประเทศ พัฒนาระบบงาน พัฒนาการให้บริการ หรือการสร้างนวัตกรรมในการต่อยอด ทั้งในรูปของนวัตกรรมเชิงนโยบาย นวัตกรรมบริการ หรือนวัตกรรมการบริหารองค์กร หรือการแก้ปัญหาความต้องการของประชาชนที่มีความสลับซับซ้อน และรับผิดชอบต่อความสำเร็จร่วมกัน

ตัวชี้วัดที่ 3 การจัดซื้อจัดจ้าง เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานที่โปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล ตรวจสอบได้ และมีความคุ้มค่า ก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด

**1.3.1.2 ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index)** ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การดำเนินงานตามภารกิจ เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการเผยแพร่รายงานการประเมินผลการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการในปีที่ผ่านมา และมีการเผยแพร่แผนปฏิบัติราชการประจำปี เพื่อให้สาธารณชนได้ติดตามตรวจสอบว่าหน่วยงานได้ดำเนินการกิจตามพันธกิจของหน่วยงานและก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชนหรือไม่ ตลอดจนประเมินกลไกการกำกับติดตามการปฏิบัติงานตามแผนปฏิบัติราชการประจำปีของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ 2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการกำกับตรวจสอบเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน เพื่อให้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเต็มประสิทธิภาพ และมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชน

ตัวชี้วัดที่ 3 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร เพื่อให้ผู้บริหารของหน่วยงานที่รับการประเมินได้แสดงถึงเจตจำนงสุจริตและความมุ่งมั่นในการบริหารงานให้สำเร็จตามพันธกิจของหน่วยงานอย่างมีธรรมาภิบาล

ตัวชี้วัดที่ 4 การจัดการเรื่องร้องเรียน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินให้ความสำคัญในการรับฟังเสียงสะท้อนหรือข้อร้องเรียนจากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียหรือสาธารณชน และจะต้องมีกระบวนการจัดการและตอบสนองต่อข้อร้องเรียนอย่างเหมาะสม

**1.3.1.3 ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption – Free Index)** ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment : EBIT) ประกอบด้วย 1 ตัวชี้วัด คือ ตัวชี้วัดการรับสินบน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินได้รับทราบสถานการณ์การทุจริต การรับสินบนที่เกิดขึ้นอันจะนำไปสู่การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันการรับสินบน ที่ชัดเจนและเป็นรูปธรรม

**1.3.1.4 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index)** ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการส่งเสริมและปลูกฝังพฤติกรรมการทำงานอย่างซื่อสัตย์สุจริตและไม่ทนต่อการทุจริต และพัฒนาให้เป็นวัฒนธรรมและค่านิยมของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ 2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการศึกษาวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับการเกิดผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน เพื่อพัฒนาไปสู่การกำหนดมาตรการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ 3 แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริตเพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินให้ความสำคัญในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในหน่วยงาน โดยจัดทำเป็นแผนปฏิบัติการที่ชัดเจนและมีการดำเนินการอย่างจริงจัง

ตัวชี้วัดที่ 4 การตรวจสอบถ่วงดุลภายใน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีกลไกการตรวจสอบภายในหน่วยงาน ที่มีความเป็นอิสระ ไม่ถูกแทรกแซง ปราศจากอคติ มีความเป็นกลาง และให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์ในการป้องกันการทุจริต รวมไปถึงมีกระบวนการลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง

**1.3.1.5 ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index)** ประเมินจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal Integrity and Transparency Assessment: IIT) ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External Integrity and Transparency Assessment: EIT) และหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence – Based Integrity and Transparency Assessment: EBIT) ประกอบด้วย 2 ตัวชี้วัด ดังนี้

ตัวชี้วัดที่ 1 มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินมีการกำกับดูแล มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ ที่เป็นรูปธรรมที่ชัดเจน

ตัวชี้วัดที่ 2 คุณธรรมการบริหารงาน เพื่อให้หน่วยงานที่รับการประเมินได้รับทราบและตระหนักถึงการรับรู้เกี่ยวกับการบริหารงานทั้งด้านทรัพยากรบุคคล ด้านงบประมาณ และด้านการมอบหมายงาน เพื่อปรับปรุงแก้ไขให้การบริหารงานภายในของหน่วยงานมีคุณธรรมมากขึ้น

## 2. ระเบียบวิธีการประเมิน

### 2.1 วิธีการประเมิน

การประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment - ITA) ใช้วิธีการศึกษาวิจัยที่สำคัญ 3 วิธี คือ

1) แบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) เก็บข้อมูลโดยให้หน่วยงานที่เข้ารับการประเมินตอบคำถามพร้อมแนบเอกสาร/หลักฐานประกอบการตอบและจัดส่งให้แก่ที่ปรึกษาการประเมิน

2) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า ทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ทางแบบสอบถามออนไลน์ หรือวิธีการซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในการวิจัย

3) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเผชิญหน้า ทางไปรษณีย์ ทางโทรศัพท์ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ ทางแบบสอบถามออนไลน์ หรือวิธีการซึ่งที่ปรึกษาเห็นว่ามีความเหมาะสมในการวิจัย

### 2.2 เกณฑ์การแปลผลคะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงาน

80 - 100	คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานสูงมาก
60 - 79.99	คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานสูง
40 - 59.99	คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานปานกลาง
20 - 39.99	คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานต่ำ
0 - 19.99	คะแนน	=	มีระดับคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานต่ำมาก

### 2.3 ขอบเขตด้านกลุ่มประชากรเป้าหมาย และการเลือกตัวอย่าง

คณะที่ปรึกษาโครงการฯ กำหนดกลุ่มประชากรเป้าหมาย และเลือกตัวอย่างที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

1) แบบสำรวจหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) ประชากรเป้าหมาย คือ หน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน โดยจัดเก็บข้อมูลจากประชากรทั้งหมด

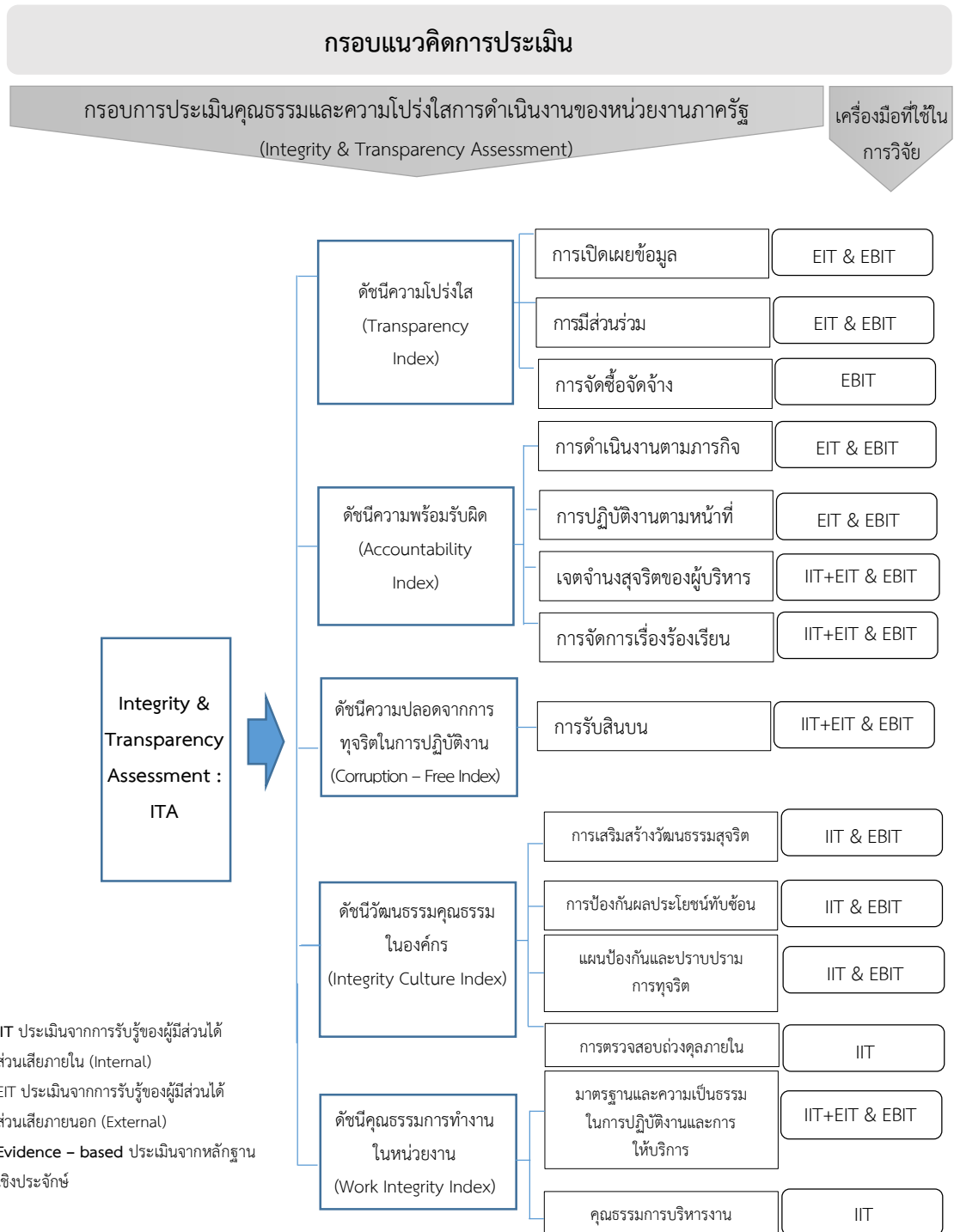
2) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ประชากรเป้าหมาย คือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินซึ่งปฏิบัติงานในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 และมีอายุการทำงานตั้งแต่ 1 ปีขึ้นไป โดยที่ปรึกษาจะประสานงานหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินให้จัดส่งฐานข้อมูลรายชื่อเจ้าหน้าที่ทั้งหมดหรือเท่าที่มีจำนวนมากที่สุด เพื่อวิเคราะห์และกำหนดกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน โดยจะต้องครอบคลุมตามโครงสร้าง ระดับตำแหน่ง รวมถึงมีลักษณะของความเป็นตัวแทนที่ดีตามหลักวิชาการ

3) แบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) ประชากรเป้าหมาย คือ ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามภารกิจของหน่วยงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 โดยที่ปรึกษาจะต้องศึกษาภารกิจของแต่ละหน่วยงานที่เข้ารับการประเมิน เพื่อกำหนดกลุ่มผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน และประสานงานหน่วยงานที่รับการประเมินให้จัดส่งฐานข้อมูลรายชื่อผู้มีส่วนได้ส่วนเสียตามที่กำหนด เพื่อวิเคราะห์และกำหนดกลุ่มตัวอย่างและขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมของแต่ละหน่วยงาน โดยจะต้องครอบคลุมตามโครงสร้าง ระดับตำแหน่ง และพื้นที่/สาขาของหน่วยงาน รวมถึงมีลักษณะของความเป็นตัวแทนที่ดีตามหลักวิชาการ



## 2.4 กรอบแนวคิดในการดำเนินงาน

โครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment) จำแนกตามดัชนีที่มีความสัมพันธ์กัน ดังนี้



ภาพที่ 3 กรอบแนวคิดการประเมิน ITA

### 3. ข้อมูลพื้นฐานของหน่วยงาน และบทวิเคราะห์ภารกิจหลักของหน่วยงาน

สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรีเป็นหน่วยงานสังกัดส่วนราชการที่อยู่ในบังคับบัญชาขึ้นตรงต่อนายกรัฐมนตรี ตั้งอยู่ที่สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี 1 ถนนพิษณุโลก เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร 10300 โทรศัพท์ 0 2288 4000 เว็บไซต์ของหน่วยงาน [www.spm.thaigov.go.th](http://www.spm.thaigov.go.th)

มีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- 1) เสนอแนะการกำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายการบริหารประเทศ
- 2) อำนวยการ และประสานงานกิจการทางการเมืองกับรัฐสภา และองค์กรตามรัฐธรรมนูญ
- 3) ติดตาม และรายงานผลการดำเนินงานตามนโยบายรัฐบาล รับฟังความเห็นและประสานการให้ความช่วยเหลือประชาชน
- 4) เป็นศูนย์สารสนเทศเพื่อการบริหารราชการแผ่นดินของนายกรัฐมนตรี รวมทั้งเป็นศูนย์กลางประสานข้อสนเทศในระดับรัฐบาล
- 5) ดำเนินงานเกี่ยวกับงานพิธีการและอำนวยการต่างๆ เพื่อสนับสนุนภาพลักษณ์ผู้นำประเทศ
- 6) เผยแพร่และประชาสัมพันธ์นโยบาย ยุทธศาสตร์ และผลงานของรัฐบาล
- 7) ดำเนินการด้านการต้อนรับประมุข ผู้นำ และบุคคลสำคัญต่างประเทศ รวมทั้งการเยือนต่างประเทศของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี
- 8) เสนอความเห็นเพื่อการสั่งการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งการช่วยอำนวยการในการติดตาม และประสานงานการจัดเตรียมข้อมูล ประเด็นการประชุมหารือ และคำกล่าวสุนทรพจน์
- 9) เสนอแนะข้อมูลหรือแนวทางเกี่ยวกับนโยบาย ท่าที ยุทธศาสตร์ กลยุทธ์ และวางแผนการเจรจาการค้า
- 10) ปฏิบัติการอื่นใดตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นอำนาจหน้าที่ของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี หรือตามที่นายกรัฐมนตรี หรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

มีอัตรากำลังทั้งสิ้น จำนวน 571 คน โดยจำแนกเป็นข้าราชการ จำนวน 303 คน พนักงานราชการ จำนวน 147 คน และลูกจ้างประจำ จำนวน 121 คน

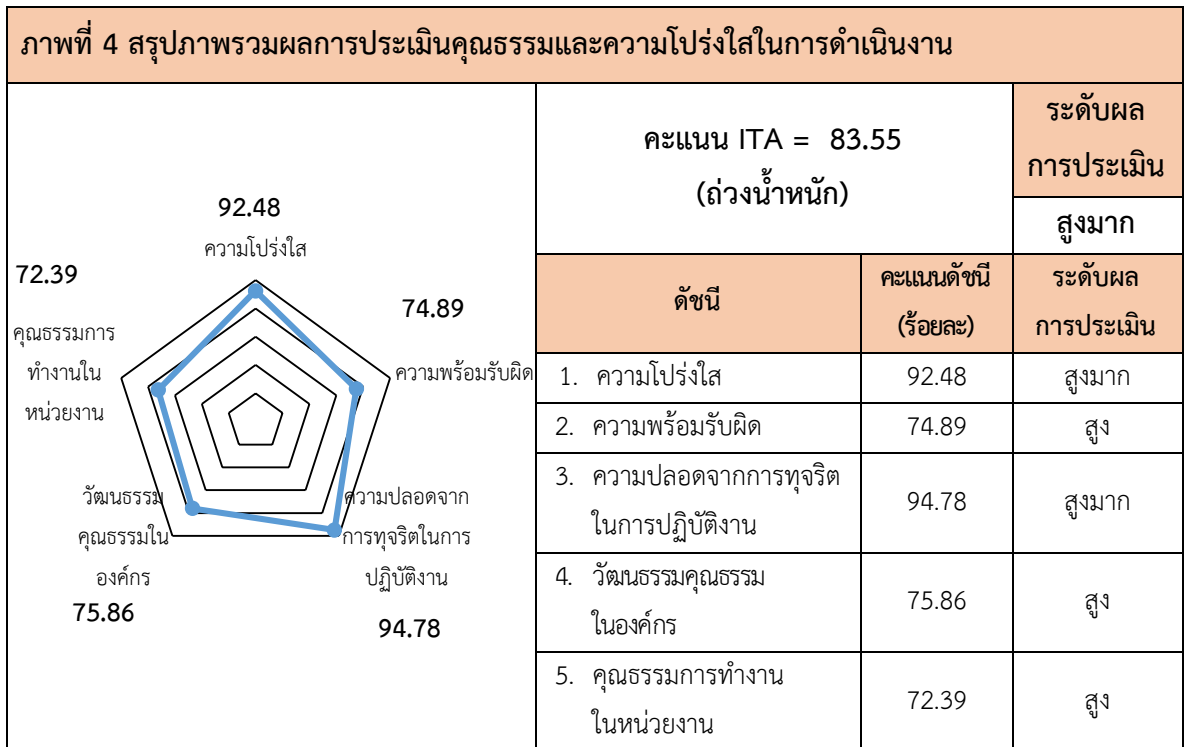
มีภารกิจหลัก คือ ภารกิจเกี่ยวกับการปฏิบัติราชการด้านการเมือง ด้านวิชาการด้านเลขานุการ ตลอดจนเป็นศูนย์ประสานการบริหารราชการของนายกรัฐมนตรี รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี รวมทั้งข้าราชการการเมืองสังกัดสำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้การบริหารราชการแผ่นดินเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มุ่งผลสัมฤทธิ์และเป็นไปตามหลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีและเสริมสร้างภาพลักษณ์ผู้นำประเทศ (ที่มา : กฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2559)

#### 4. ผลการประเมินของหน่วยงาน

ผลการประเมินระดับคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน โดยภาพรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 83.55 ซึ่งถือว่ามีความคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานระดับสูงมาก

##### 4.1 คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน จำแนกรายละเอียดตามดัชนีและตัวชี้วัด

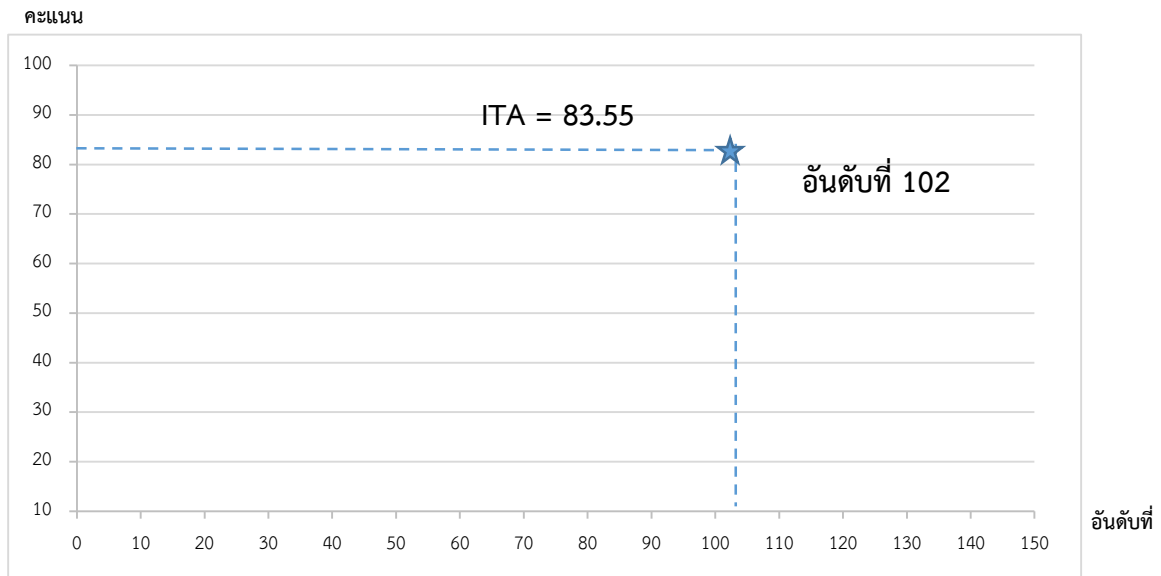
เมื่อพิจารณาตามดัชนี พบว่า ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน ได้คะแนนสูงสุด เท่ากับร้อยละ 94.78 รองลงมา คือ ดัชนีความโปร่งใส ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 92.48 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 75.86 ดัชนีความพร้อมรับผิด ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 74.89 และดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน ได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 72.39 ดังแสดงผลคะแนนในภาพที่ 4 และรายละเอียดตัวชี้วัดดังแสดงในตารางที่ 1



- หมายเหตุ : 1. คะแนน ITA หมายถึง ผลรวมของคะแนนแต่ละดัชนีที่ถ่วงน้ำหนักแล้ว  
2. คะแนนดัชนีเป็นการคำนวณคะแนนเฉลี่ยของทุกข้อคำถามจากทุกแบบสำรวจในดัชนีที่ยังไม่ถ่วงน้ำหนัก สำหรับการเปรียบเทียบในแต่ละดัชนี

#### 4.2 การจัดอันดับผลคะแนน

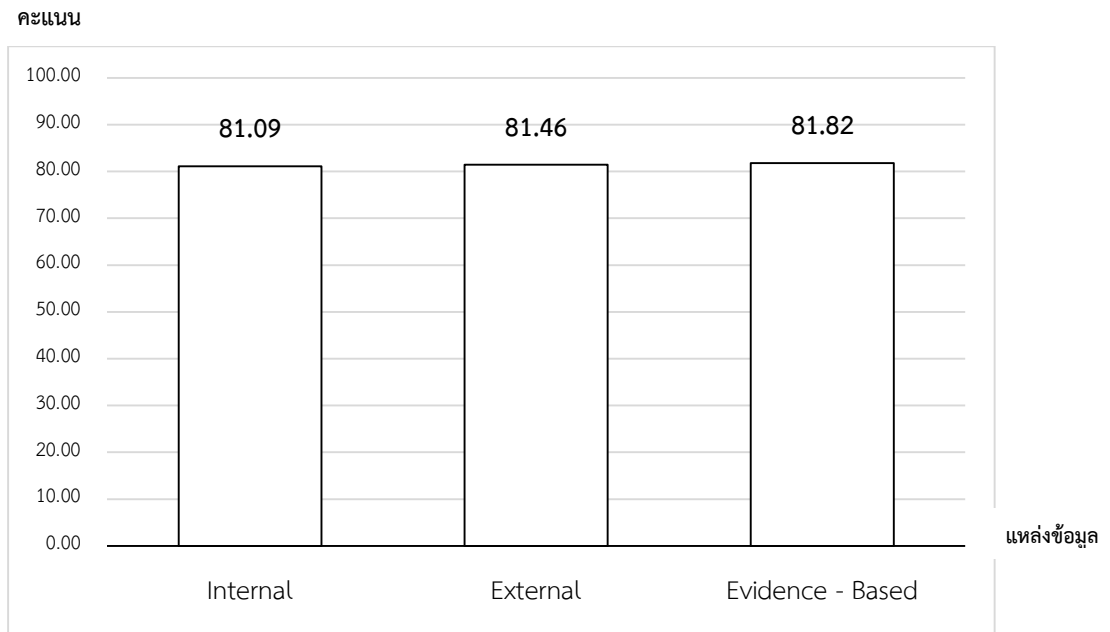
เมื่อทำการจัดอันดับผลคะแนนระดับกรม พบว่า หน่วยงานได้คะแนน ITA เท่ากับร้อยละ 83.55 ซึ่งอยู่ในอันดับที่ 102 ของจำนวน 146 หน่วยงาน ดังแสดงในภาพที่ 5



ภาพที่ 5 การจัดอันดับผลคะแนนของสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

#### 4.3 คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงาน จำแนกตามแหล่งข้อมูล

จากการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจำแนกตามแหล่งข้อมูลพบว่า คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 81.09 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 81.46 และคะแนนจากข้อมูลเอกสาร/หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 81.82 ดังแสดงในภาพที่ 6



ภาพที่ 6 คะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานจำแนกตามแหล่งข้อมูล

ตารางที่ 1 สรุปผลคะแนนการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจำแนกตามดัชนีและตัวชี้วัด

ดัชนี/ตัวชี้วัดย่อย	ค่าน้ำหนัก (ร้อยละ)	EBIT	IIT	EIT	คะแนน ที่ได้	คะแนน หลังถ่วง น้ำหนัก
<b>1. ดัชนีความโปร่งใส</b>	26				92.48	24.04
1.1 การเปิดเผยข้อมูล		100.00		76.41	88.21	
1.2 การมีส่วนร่วม		100.00		78.45	89.23	
1.3 การจัดซื้อจัดจ้าง		100.00			100.00	
<b>2. ดัชนีความพร้อมรับผิด</b>	18				74.89	13.48
2.1 การดำเนินงานตามภารกิจ		100.00		75.62	87.81	
2.2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่		0.00		75.93	37.96	
2.3 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร		100.00	84.06	73.27	85.78	
2.4 การจัดการเรื่องร้องเรียน		100.00	83.55	80.50	88.01	
<b>3. ดัชนีความปลอดภัยจากการทุจริต ในการปฏิบัติงาน</b>	22				94.78	20.85
การรับสินบน		100.00	85.29	99.05	94.78	
*กรณีมีการชี้มูลความผิดและ ไต่สวนข้อเท็จจริง						
<b>4. ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร</b>	16				75.86	12.14
4.1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต		100.00	87.59		93.80	
4.2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน		0.00	83.25		41.63	
4.3 แผนป้องกันและปราบปราม การทุจริต		100.00	83.27		91.63	
4.4 การตรวจสอบถ่วงดุลภายใน			76.40		76.40	
<b>5. ดัชนีคุณธรรมการทำงานใน หน่วยงาน</b>	18				72.39	13.03
5.1 มาตรฐานและความเป็นธรรม ในการปฏิบัติงานและให้บริการ		50.00	78.83	79.09	69.30	
5.2 คุณธรรมการบริหารงาน			75.48		75.48	
คะแนนรายแบบสำรวจ (100.00)		81.82	81.09	81.46		
<b>คะแนนคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน</b>						<b>83.55</b>

## 5. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากผลการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสจำแนกตามดัชนีของสำนักงานเลขาธิการนายกรัฐมนตรี ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2561 มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลในแต่ละดัชนีที่แสดงให้เห็นถึงจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาไว้ดังต่อไปนี้

**5.1 ดัชนีความโปร่งใส (Transparency Index)** โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 92.48 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้

5.1.1 การเปิดเผยข้อมูล โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 88.21 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 76.41 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External ต่ำกว่าคะแนน Evidence - Based ดังนั้น ควรพัฒนา External ในเรื่องการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงานอย่างชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน (E1)

5.1.2 การมีส่วนร่วม โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 89.23 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 78.45 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External ต่ำกว่าคะแนน Evidence - Based ดังนั้น ควรพัฒนา External ในเรื่องการเปิดโอกาสให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงาน (E3)

5.1.3 การจัดซื้อจัดจ้าง เป็นคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) โดยได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 100.00

**5.2 ดัชนีความพร้อมรับผิด (Accountability Index)** โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 74.89 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้

5.2.1 การดำเนินงานตามภารกิจ โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 87.81 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 75.62 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External ต่ำกว่าคะแนน Evidence - Based ดังนั้น ควรพัฒนา External ในเรื่องกำหนดโครงการหรือการดำเนินงานต่างๆ ที่ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน (E5)

5.2.2 การปฏิบัติงานตามหน้าที่ โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 37.96 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 75.93 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 0.00 เห็นได้ว่าคะแนน Evidence-Based ต่ำกว่าคะแนน External ดังนั้น ควรปรับปรุง Evidence - Based ในเรื่องกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ (EB5) เนื่องจากข้อมูลที่หน่วยงานแสดงเป็นหลักฐานกว้างๆ ของเกณฑ์การประเมิน

ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานของบุคลากรตามกฎหมาย ก.พ. ซึ่งเน้นไปที่การประเมินเพื่อการปฏิบัติราชการ ต่อหรือการให้ออกจากราชการหากไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือประเมินเพื่อการเลื่อน ขึ้นเงินเดือนของบุคลากรโดยปกติ จึงยังไม่ชัดเจนว่าการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในมิติอื่นๆ อีกทั้ง การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับ เจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำดังกล่าว เป็นลักษณะของการดำเนินการภายหลังจากกรอบ ระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งหลักฐานเชิงประจักษ์ (1 มิ.ย. 61) ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่ากระบวนการ ดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น ดังนั้น หน่วยงานควรกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะ ของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและ มุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่

5.2.3 เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 85.78 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 73.27 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 84.06 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External ต่ำกว่าคะแนน Internal และ Evidence - Based ดังนั้น ควรพัฒนา External ในเรื่อง ผู้บริหารของหน่วยงานควรมุ่งมั่นปฏิบัติงานอย่าง โปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริต (E9)

5.2.4 การจัดการเรื่องร้องเรียน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 88.01 เป็นคะแนน จากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 80.50 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 83.55 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับ ร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External และ Internal สอดคล้องกับคะแนน Evidence - Based

**5.3 ดัชนีความปลอดจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน (Corruption – Free Index)**  
ในตัวชี้วัดการรับสินบน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 94.78 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 99.05 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับ ร้อยละ 85.29 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน External และ Internal สอดคล้องกับคะแนน Evidence - Based

**5.4 ดัชนีวัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร (Integrity Culture Index)** โดยรวมได้คะแนน เท่ากับร้อยละ 75.86 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้



5.4.1 การเสริมสร้างวัฒนธรรมสุจริต โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 93.80 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 87.59 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal มีความสอดคล้องกับคะแนน Evidence - Based เห็นได้ว่าคะแนน Internal สอดคล้องกับคะแนน Evidence - Based

5.4.2 การป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 41.63 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 83.25 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 0.00 เห็นได้ว่าคะแนน Evidence - Based ต่ำกว่าคะแนน Internal ดังนั้น ควรปรับปรุง Evidence - Based ในเรื่อง 1) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน (EB10 (1)) เนื่องจากข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่หน่วยงานเสนอ เป็นผลการวิเคราะห์ตามหลักการขององค์ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนโดยทั่วไปเท่านั้น และเป็นลักษณะของการดำเนินการภายหลังจากกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งหลักฐานเชิงประจักษ์ (1 มิ.ย. 61) ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่ากระบวนการดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น จึงยังไม่สะท้อนถึงปัญหาหรือความเสี่ยงที่จะขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานที่ชัดเจน อีกทั้งผลการวิเคราะห์ยังไม่สะท้อนถึงหรือครอบคลุมภารกิจในภาพรวมของหน่วยงาน ดังนั้น การวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนจะต้องวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน ไม่ใช่เพียงแค่การใช้รถหลวง หรือการรับของขวัญในเทศกาลต่างๆ เท่านั้น เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้ และ 2) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน (EB10 (2)) เนื่องจากข้อมูลที่หน่วยงานแสดงยังไม่สะท้อนถึงกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจ และยังไม่สะท้อนถึงการมีกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานที่ชัดเจน อีกทั้งการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนดังกล่าวเป็นลักษณะของการดำเนินการภายหลังจากกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งหลักฐานเชิงประจักษ์ (1 มิ.ย. 61) ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่ากระบวนการดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น ดังนั้น การจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หน่วยงานจะต้องนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

5.4.3 แผนป้องกันและปราบปรามการทุจริต โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 91.63 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 83.27 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 100.00 เห็นได้ว่าคะแนน Internal สอดคล้องกับคะแนน Evidence - Based

5.4.4 การตรวจสอบถ่วงดุลภายใน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 76.40 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยได้เท่ากับร้อยละ 76.40 ซึ่งควรพัฒนาในเรื่องการตรวจสอบและลงโทษทางวินัยต่อเจ้าหน้าที่ผู้กระทำการทุจริตอย่างจริงจัง (I11)

**5.5 ดัชนีคุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน (Work Integrity Index) โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 72.39 จำแนกคะแนนในแต่ละตัวชี้วัด ดังนี้**

5.5.1 มาตรฐานและความเป็นธรรมในการปฏิบัติงานและการให้บริการ โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 69.30 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) เท่ากับร้อยละ 79.09 คะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) เท่ากับร้อยละ 78.83 และคะแนนจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) เท่ากับร้อยละ 50.00 เห็นได้ว่าคะแนน Evidence - Based ต่ำกว่าคะแนน External และ Internal ดังนั้น ควรปรับปรุง Evidence - Based ในเรื่องการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน (EB12 (1)) เนื่องจากข้อมูลที่หน่วยงานแสดงยังไม่สะท้อนถึงการกำหนดมาตรการ กลไก หรือระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจ ที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม พร้อมทั้งกำหนดกรอบแนวทางของการตรวจสอบซึ่งจะต้องมีรายละเอียดของวิธีการตรวจสอบและขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงกลไกการกำกับติดตามกระบวนการตรวจสอบในภาพรวมอย่างชัดเจน

5.5.2 คุณธรรมการบริหารงาน โดยรวมได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 75.48 เป็นคะแนนจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) โดยได้คะแนนเท่ากับร้อยละ 75.48 ซึ่งควรพัฒนาในเรื่อง 1) การซื้อขายตำแหน่งหรือใช้เส้นสายในการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่งของ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (I15) 2) การพิจารณาความดีความชอบ คัดเลือกเจ้าหน้าที่เพื่อเข้ารับการศึกษาอบรม/ศึกษาดูงาน/ทุนการศึกษา อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม (I16) และ 3) การเบิกเงินที่เกินจริงหรือเป็นเท็จ เช่น ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (O.T.) ค่าเดินทาง เป็นต้น (I17)

## 6. ข้อเสนอแนะในการพัฒนาคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงาน

### 6.1 ข้อเสนอแนะจากการประเมิน

6.1.1 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีคุณธรรมการทำงาน ในหน่วยงาน	มาตรฐานและความเป็น ธรรมในการปฏิบัติงานและ การให้บริการ	การกำกับหรือตรวจสอบการปฏิบัติงานของ เจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการ ปฏิบัติงานอยู่เสมอ (I14)
	คุณธรรมการบริหารงาน	1) การซื้อขายตำแหน่งหรือใช้เส้นสายในการบรรจุ แต่งตั้ง โยกย้าย เลื่อนระดับ เลื่อนตำแหน่งของ ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ (I15) 2) การพิจารณาความดีความชอบ คัดเลือกเจ้าหน้าที่ เพื่อเข้ารับการฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน/ทุนการศึกษา อย่างโปร่งใสและเป็นธรรม (I16) 3) การเบิกเงินที่เกินจริงหรือเป็นเท็จ เช่น ค่าปฏิบัติงานล่วงเวลา (O.T.) ค่าเดินทาง เป็นต้น (I17)

6.1.2 ข้อเสนอแนะตามแบบสำรวจความคิดเห็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External) ดัชนีและตัวชี้วัดที่ควรพัฒนา มีรายละเอียดดังนี้

ดัชนี	ตัวชี้วัด	ประเด็นที่ควรพัฒนา
ดัชนีความโปร่งใส	การเปิดเผยข้อมูล	การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานของหน่วยงาน อย่างชัดเจน ถูกต้อง ครบถ้วน และเป็นปัจจุบัน (E1)
	การมีส่วนร่วม	การเปิดโอกาสให้ประชาชน/ผู้รับบริการ/ผู้มีส่วนได้ ส่วนเสีย แสดงความคิดเห็นต่อการดำเนินงานต่างๆ ของหน่วยงาน (E3)
ดัชนีความพร้อมรับผิด	การดำเนินงานตามภารกิจ	กำหนดโครงการหรือการดำเนินงานต่างๆ ที่ ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศและประชาชน (E5)
	เจตจำนงสุจริตของผู้บริหาร	ผู้บริหารของหน่วยงานควรมุ่งมั่นปฏิบัติงาน อย่างโปร่งใสและซื่อสัตย์สุจริต (E9)

### 6.1.3 ข้อเสนอแนะจากการประเมินหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based)

หลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence - Based) ที่ควรได้รับการปรับปรุง คือ EB5, EB10(1), EB10 (2) และ EB12 (1) ในประเด็นดังนี้

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
<p>EB5 การกำหนด มาตรการ กลไก หรือ การวางระบบในการ บริหารผลการ ปฏิบัติงานและการ ดำเนินการกับ เจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์ การปฏิบัติงานต่ำ</p>	<p>ตามที่หน่วยงานจัดส่งข้อมูลหลักฐานเป็นหลักการกว้างๆ ของเกณฑ์การประเมินผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานของบุคลากรตามกฎหมาย ก.พ. ซึ่งเน้นไปที่การประเมินเพื่อการปฏิบัติราชการต่อหรือการให้ออกจากราชการหากไม่ผ่านการประเมินตามเกณฑ์ที่กำหนด หรือประเมินเพื่อการเลื่อนขั้นเงินเดือนของบุคลากรโดยปกติ จึงยังไม่ชัดเจนว่าการพัฒนาศักยภาพของบุคลากรในมิติอื่นๆ</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้เห็นภาพรวมการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ หน่วยงานควรกำหนดวิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของเจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่</p>
<p>EB10 (1) การวิเคราะห์ ความเสี่ยงและการ จัดการความเสี่ยง เกี่ยวกับผลประโยชน์ ทับซ้อนในหน่วยงาน</p>	<p>ตามที่หน่วยงานจัดส่งข้อมูลการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน เป็นผลการวิเคราะห์ตามหลักการขององค์ความรู้เรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนโดยทั่วไป เท่านั้นและเป็นลักษณะของการดำเนินการภายหลังจากกรอบระยะเวลาที่กำหนดให้ส่งหลักฐานเชิงประจักษ์ (1 มิ.ย. 61) ซึ่งอาจแสดงให้เห็นว่ากระบวนการดำเนินงานดังกล่าวไม่ได้มีการดำเนินการมาตั้งแต่ต้น</p> <p>ดังนั้น เพื่อให้เห็นภาพรวมการวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน หน่วยงานควรมีการวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน ไม่ใช่เพียงแค่งานใช้รถหลวง หรือการรับของขวัญ ในเทศกาลต่างๆ เท่านั้น เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้</p>
<p>EB10 (2) การกำหนด มาตรการ กลไก หรือ การวางระบบในการ ป้องกันผลประโยชน์ ทับซ้อนในหน่วยงาน</p>	<p>หน่วยงานควรกำหนดกรอบแนวทางการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนที่เกิดจากการวิเคราะห์ความเสี่ยงเชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจ และการกำหนดกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงานที่ชัดเจน</p>

EBIT	ประเด็นที่ควรปรับปรุง
EB10 (2) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือ การวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน (ต่อ)	ดังนั้น การจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน หน่วยงานจะต้องนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่เพิ่มขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ
EB12 (1) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือ การวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน	หน่วยงานควรมีคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจ ที่เกี่ยวกับประเด็นการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในภาพรวม พร้อมทั้งกำหนดกรอบแนวทางของการตรวจสอบซึ่งจะต้องมีรายละเอียดของวิธีการตรวจสอบและขั้นตอนการตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานในทุกภารกิจของหน่วยงาน รวมถึงกลไกการกำกับติดตามกระบวนการตรวจสอบในภาพรวมอย่างชัดเจน

## 6.2 ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของกลุ่มตัวอย่าง

ข้อเสนอแนะในหัวข้อนี้เป็นการนำความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างจากแบบสำรวจใน ส่วนที่ 3 ซึ่งได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมต่อหน่วยงาน เพื่อให้ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขให้เกิดคุณธรรม และความโปร่งใส และป้องกันไม่ให้เกิดเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานกระทำการทุจริตต่อหน้าที่ ดังนี้

**6.2.1 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายใน (Internal)** โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง ดังนี้

1) ผู้บังคับบัญชา ผู้บริหาร ควรพิจารณาความเหมาะสมในการเลื่อนขั้นเลื่อนตำแหน่งอย่างเป็นธรรม โดยควรพิจารณาถึงความรู้ความสามารถเป็นสำคัญก่อนระดับอาวุโส และไม่พิจารณาเห็นแก่พวกพ้องของตนเองจนกลายเป็นวัฒนธรรมองค์กร

2) หน่วยงานควรมีการรณรงค์ ปลุกจิตสำนึก เพื่อสร้างคุณธรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานอย่างจริงจังและต่อเนื่อง

3) ควรสร้างวัฒนธรรมองค์กร ให้เป็นองค์กรที่มีความซื่อสัตย์ โปร่งใส ตรวจสอบได้ นำหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นหลักในการปฏิบัติงานและการดำเนินชีวิต

**6.2.2 ความคิดเห็นของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียภายนอก (External)** โดยมีประเด็นที่ควรพัฒนาและปรับปรุง คือ เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานควรมีความมุ่งมั่นในการทำหน้าที่อย่างต่อเนื่อง และผลักดันองค์กรให้เป็นหน่วยงานที่โปร่งใส ตรวจสอบได้ทุกกระบวนการ

## 7. ข้อเสนอแนะในการจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

### 7.1 ข้อเสนอแนะระดับนโยบาย

ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานขึ้นโดยการเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ระยะที่ 3 (พ.ศ. 2560 – 2564) เข้ากับภารกิจหลักของหน่วยงาน โดยมีมาตรการที่ครอบคลุมประเด็นยุทธศาสตร์ดังต่อไปนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 สร้างสังคมที่ไม่ทนต่อการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาดำเนินการปรับฐานความคิดของบุคลากรภายในหน่วยงานให้สามารถแยกแยะระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนและผลประโยชน์ส่วนรวม จัดให้มีกระบวนการกล่อมเกลாதงสังคมภายในหน่วยงานเพื่อสร้างแนวคิดต่อต้านการทุจริต ดำเนินการประยุกต์หลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตของบุคลากร และเสริมพลังการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานเพื่อร่วมกันต่อต้านการทุจริต

ยุทธศาสตร์ที่ 2 ยกระดับเจตจำนงทางการเมืองในการต่อต้านการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรแสดงเจตจำนงในการต่อต้านการทุจริตต่อสาธารณชน และให้มีการกำหนดมาตรฐานทางจริยธรรมของบุคลากรของหน่วยงานในทุกระดับ

ยุทธศาสตร์ที่ 3 สกัดกั้นการทุจริตเชิงนโยบาย ผู้บริหารของหน่วยงานควรให้ความสำคัญและปฏิบัติตามหลักธรรมาภิบาลในกระบวนการทางนโยบายทุกขั้นตอน ตั้งแต่ขั้นก่อตัวนโยบาย กำหนดนโยบาย ตัดสินใจนโยบาย ปฏิบัตินโยบาย และประเมินนโยบาย

ยุทธศาสตร์ที่ 4 พัฒนาระบบป้องกันการทุจริตเชิงรุก ผู้บริหารของหน่วยงานควรพัฒนากลไกและกระบวนการด้านการป้องกันการทุจริตของหน่วยงานให้มีความเข้มแข็งและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เพื่อลดโอกาสการทุจริตหรือทำให้การทุจริตเกิดยากขึ้นหรือไม่เกิดขึ้น โดยอาศัยทั้งการกำหนดกลไกด้านกฎหมาย กลไกทางการบริหาร และกลไกอื่น ๆ

ยุทธศาสตร์ที่ 5 ปฏิรูปกลไกและกระบวนการปราบปรามการทุจริต ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรื่องร้องเรียนของหน่วยงานให้มีประสิทธิภาพ และควรเปิดเผยข้อมูลผู้กระทำความผิดให้สาธารณชนรับทราบเพื่อตระหนักถึงโทษของการกระทำการทุจริตเมื่อคดีถึงที่สุด

ยุทธศาสตร์ที่ 6 ยกระดับคะแนนดัชนีการรับรู้การทุจริต (Corruption Perception Index – CPI) ของประเทศไทย ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณากำหนดมาตรการเพื่อปรับปรุงกระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการ และการอนุมัติ อนุญาตให้มีความสะดวก มีประสิทธิภาพ และปลอดจากการทุจริต เพื่อยกระดับการรับรู้ของประชาชน และนักลงทุนต่างชาติ

## 7.2 ข้อเสนอแนะระดับปฏิบัติ

ในระดับปฏิบัติ ผู้บริหารของหน่วยงานควรพิจารณาจัดทำมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต ตามแนวทางการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ เพื่อให้เห็นเป็นรูปธรรมดังต่อไปนี้

1) การเปิดโอกาสให้ประชาชน ผู้รับบริการ หรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมในภาพรวมภารกิจของหน่วยงานที่ชัดเจน โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมิลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง แม้ในปัจจุบันหลายหน่วยงานยังไม่ได้กำหนดกลุ่มภารกิจหรือลักษณะงานเพื่อวางระบบให้ผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียได้เข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานโดยตรง แต่ในอนาคตหน่วยงานควรมีการดำเนินการในเรื่องนี้ เนื่องจากกระบวนการเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามามีส่วนร่วมถือเป็นกระบวนการเบื้องต้นของการประสานพลังและความร่วมมือระหว่างภาครัฐและภาคส่วนอื่นๆ (Collaboration) ในการยกระดับการพัฒนาประเทศต่อไปในอนาคต

2) การส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้าง โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด มาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการดำเนินการเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในภาพรวมของหน่วยงานให้ชัดเจน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประเด็นเกี่ยวกับแนวทางการเผยแพร่แผนการจัดซื้อจัดจ้างประจำปีงบประมาณ แนวทางกำกับการรายละเอียดวิธีการและขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างอย่างเป็นระบบ และแนวทางการป้องกันผู้ที่มีหน้าที่ดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับผู้ยื่นข้อเสนอหรือคู่สัญญา ตลอดจนกลไกการกำกับติดตามกระบวนการดำเนินงานเพื่อส่งเสริมความโปร่งใสในการจัดซื้อจัดจ้างในหน่วยงาน รวมถึงการกำหนดกลไกที่จะต้องมิลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการในการจัดซื้อจัดจ้างของหน่วยงานเป็นไปด้วยความโปร่งใส มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถตรวจสอบได้ มีความคุ้มค่า และก่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด หน่วยงานจึงควรผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

3) การบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำ โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งควรมีการกำหนด วิธีการ ขั้นตอน และผู้ที่เกี่ยวข้องในการบริหารผลการปฏิบัติงานและการดำเนินการกับเจ้าหน้าที่ผู้มีผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงานต่ำให้ชัดเจน ตลอดจนควรมีการกำหนดกลไกการกำกับติดตามที่มีลักษณะของการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการพัฒนาศักยภาพของ

เจ้าหน้าที่ให้ปฏิบัติงานได้อย่างเต็มประสิทธิภาพและมุ่งตอบสนองต่อผู้รับบริการหรือประชาชนอย่างเต็มที่

4) การวิเคราะห์ความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน ซึ่งหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องทำการวิเคราะห์ความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อน โดยการวิเคราะห์เชิงลึกในแต่ละประเด็นของแต่ละภารกิจให้ชัดเจน เช่นภารกิจในการให้บริการในการอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ การจัดซื้อจัดจ้าง และการใช้อำนาจหน้าที่และตำแหน่ง เพราะผลการวิเคราะห์ดังกล่าว อาจสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการจัดทำแผนปฏิบัติการป้องกันและปราบปรามการทุจริตหรือการกำหนดมาตรการเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในภาพรวมของหน่วยงานได้

5) การกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อนในหน่วยงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งจะต้องมีการจัดทำกรอบแนวทางเพื่อป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน ด้วยการนำผลการวิเคราะห์ปัญหาหรือความเสี่ยงเรื่องผลประโยชน์ทับซ้อนที่จะเกิดขึ้นจากพฤติกรรมของเจ้าหน้าที่ในภาพรวมของภารกิจของหน่วยงาน มาเป็นแนวทางในการกำหนดมาตรการ กลไก หรือการวางระบบในการป้องกันผลประโยชน์ทับซ้อน และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ

6) การตรวจสอบการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงาน โดยหน่วยงานภาครัฐแต่ละแห่งต้องมีการดำเนินการที่สอดคล้องกันทั้งในระดับนโยบายและระดับปฏิบัติการตามกรอบระยะเวลาที่เหมาะสมในช่วงปีงบประมาณ โดยเฉพาะการกำหนดกลไกที่จะต้องมีการขับเคลื่อนกระบวนการตามรูปแบบ PDCA ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาและการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง ดังนั้น หน่วยงานควรมีการกำหนดกรอบแนวทางที่แสดงถึงการให้ความสำคัญกับการกำกับดูแลการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ให้เป็นไปตามคู่มือหรือมาตรฐานการปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัดในทุกภารกิจ โดยจะต้องมีลักษณะเป็นคำสั่งหรือข้อสั่งการอย่างเป็นทางการจากผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานหรือผู้บริหารที่ได้รับมอบอำนาจที่เกี่ยวกับประเด็นเหล่านี้ในภาพรวม และต้องผลักดันให้มีการดำเนินการตามมาตรการดังกล่าวให้เกิดขึ้นอย่างเป็นรูปธรรมที่ชัดเจน